

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Інститут філології

Кафедра української мови

ПОЛОЖЕННЯ ПРО МАГІСТЕРСЬКУ ПРАКТИКУ

(спеціальність 8.010103
«Педагогіка і методика середньої освіти.
Українська мова і література»)

Суми
Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка
2010

УДК 811.161.2+821.161.2:378.22-027.2(079)

ББК 81.411.1-9+83.3(4УКР)я73:74.580.43

П52

Друкується згідно з рішенням ради Інституту філології
Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
(протокол №3 від 28 жовтня 2010 року)

Укладачі:

канд. філол. наук, доцент кафедри української мови СумДПУ імені А.С. Макаренка **Н.П. Дейниченко**
професор, доктор пед. наук, завідувач кафедри української мови СумДПУ імені А.С. Макаренка **О. М. Семеног**,

Рецензенти:

Т. Симоненко – доктор педагогічних наук, професор;
Н. Кириленко – кандидат філологічних наук, доцент.

П52 Положення про магістерську практику (спеціальність 8.010103 «Українська мова і література») / Укладачі: Н.П. Дейниченко, О.М. Семеног – Суми: Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2010. – 20 с.

У виданні окреслено загальні положення щодо магістерської практики: мету, завдання, змістове наповнення етапів практики, основні види навчальної, методичної, організаційної роботи магістрантів; функціональні обов'язки керівників практики і практикантів; оцінювання фахових компетенцій. У додатках подано зразки супровідних документів магістерської практики.

Положення складено з урахуванням «Положення про практику студентів вищих педагогічних навчальних закладів України» (2000 р.), «Положення про проведення практики студентів Сумського державного педагогічного університету ім. А.С. Макаренка» (2007 р.).

Для магістрантів вищих педагогічних навчальних закладів, викладачів. Може бути корисним студентам-філологам освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст», «магістр».

УДК 811.161.2+821.161.2:378.22-027.2(079)

ББК 81.411.1-9+83.3(4УКР)я73:74.580.43

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальним планом спеціальності 8.010103 «Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література» передбачена стажистська науково-педагогічна (науково-дослідна і навчальна педагогічна) практика з лінгвістичних дисциплін. Проведена на належному рівні, така форма діяльності дозволяє набути практичних навичок та досвіду викладацької роботи. Магістерські практиці передує вивчення фундаментальних філологічних дисциплін, а також курсів з педагогіки, психології вищої школи, методики викладання української мови у вищих навчальних закладах.

Загальна тривалість практики становить 4 тижні, з них 1 тиждень складає науково-дослідна практика, яку проводять одночасно з навчальною педагогічною.

Базою для проходження науково-педагогічної практики є кафедра української мови Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Магістерська практика може проходити на базі вищих педагогічних навчальних закладів I-II і III-IV рівнів за наявності угоди про співпрацю з університетом чи кафедрою української мови.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ЗМІСТ СТАЖИСТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ МАГІСТРАНТІВ

Мета практики – підготувати магістрантів до цілісної педагогічної діяльності в навчальних закладах різних типів поглибити і систематизувати в умовах навчально-виховного процесу фахові знання, необхідні для якісного виконання магістерської роботи; виховувати потребу в самореалізації, самовираженні й самовизначенні особистості педагога-дослідника.

Завдання практики:

організаційні – залучення до організації і проведення навчальної роботи та виховних позакласних заходів;

комунікативні – забезпечення процесу ефективного спілкування зі студентами, педагогами, колегами-практикантами;

проектувальні – залучення до управлінської діяльності;

мотиваційні – усвідомлення цінностей педагогічної діяльності та стимулювання інтересу до такого виду роботи;

дослідницькі – мотивація і здійснення наукового пошуку з проблем магістерської роботи;

рефлексивні – зачленення до аналітичної роботи щодо осмислення власної професійної діяльності.

Практика спрямована на формування педагогічної, методичної, психологічної компетенцій і вдосконалення мовнокомунікативної, лінгвокультурознавчої компетенцій.

Педагогічна компетенція передбачає набуття умінь проектувати педагогічну діяльність, здійснювати науково-педагогічне спілкування в галузі мовознавства, керувати пізнавальною діяльністю студентів, створювати і згуртовувати колектив з метою вирішення освітніх завдань, планувати, контролювати і коригувати власну діяльність тощо.

В основі *психологічної компетенції* - знання загальної, вікової, соціальної, педагогічної психології, лінгвопсихології, психічних процесів пам'яті, мислення, мовної діяльності, уміння визначати рівень і мотиви розвитку особистості, формувати ціннісне ставлення до пізнавальної діяльності.

Підґрунтя *методичної компетенції* складають знання методологічних і теоретичних основ методики навчання мови, концептуальних основ, структури і змісту засобів навчання (підручників, навчальних посібників тощо), уміння виконувати основні професійно-методичні функції (комунікативно-навчальну, розвивальну, гностичну та ін.).

Невід'ємною ознакою професійної діяльності викладача є *мовнокомунікативна компетенція*, сформована система професійних комунікативних знань, комунікативних умінь і навичок, ціннісних орієнтацій, загальної гуманітарної культури, інтегральних показників культури мовлення.

Лінгвокультурознавча компетенція особистості виявляється в умінні викладати українську мову як національно-культурний феномен, формувати національну ціннісно-мовну картину світу на основі опанування ключових компонентів української культури, здійснювати етнолінгвістичний аналіз літературної та говоркової лексики.

Зміст і організація практики будується на принципах:

- науковості (відбір змісту занять у різних типах освітніх закладів з урахуванням закономірностей педагогіки і психології, сучасних вимог дидактики);
- взаємозв'язку і взаємопроникнення теоретичної підготовки і практичної діяльності (осмислення і застосування на практиці теоретичних знань про людину і суспільство);
- інтеграції навчальної і дослідницької діяльності;
- етнокультурознавчого, особистісно-діяльнісного, компетентнісно-орієнтованого підходів;
- педагогіки співпраці (створення в ході практики довіри і партнерства);
- наступності і неперервності (взаємозв'язок усіх видів практики, засвоєння нового здійснюється на основі досвіду, набутого на попередніх практиках);
- варіативності у виборі змісту і форм діяльності;
- поліфункціональності (одночасне виконання організаторської, соціально-виховної, соціально-освітньої функцій).

Практика виконує такі **функції**:

- **адаптаційну** (включення в реальну практичну діяльність);
- **навчальну** (реалізація отриманих теоретичних знань у конкретній діяльності);
- **виховну** (формування і розвиток педагогічного світогляду, системи ціннісних установок і переконань);
- **розвивальну** (розвиток педагогічних здібностей, особистісний і професійний розвиток);
- **рефлексивну** (аналіз і оцінка власного емоційного стану, особистісних і професійних якостей);
- **діагностичну** (оцінка професійної придатності до викладацької діяльності);
- **культуротворчу** (опанування національної культури, вироблення умінь аналізувати явища культури, застосовувати методику «діалогу культур» та ін.);
- **інноваційну** (формування умінь інноваційної педагогічної діяльності).

3. ОРГАНІЗАЦІЯ СТАЖИСТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Відповідальність за організацію і контроль науково-педагогічної практики покладається на директора Інституту філології, у межах повноважень – на начальника відділу практик, а проведення, навчально-методичне забезпечення і виконання програми – на завідувача кафедри української мови.

Розподіл студентів за базами практики готує директор Інституту філології спільно із завідувачем практики університету. За місяць до початку практики на ім'я першого проректора університету вони подають службову записку, в якій указують термін проведення практики, відомості про студентів-практикантів (П.І.Б., курс, спеціальність із зазначенням бази практики), відповідального методиста, методистів-предметників. На підставі цього документа готують відповідний наказ.

До керівництва науково-педагогічною практикою залучають досвідчених викладачів кафедри української мови, які готують відповідну робочу програму; розробляють і затверджують перелік індивідуальних завдань з методичними рекомендаціями щодо їх виконання.

Обов'язки учасників практики

Відповідальний методист:

- готує матеріали до наказу щодо проведення практики;
- організовує і проводить виробничу нараду з питань практики;
- надає методичні рекомендації щодо складання індивідуальних завдань науково-педагогічної практики;
- контролює виконання магістрантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- повідомляє магістранта про систему звітності зі стажистської практики;
- оцінює роботу кожного студента та складає загальний звіт про підсумки проведеної науково-педагогічної практики і надає його завідувачеві практики університету.

Методист-предметник (як правило, науковий керівник магістерської роботи):

- бере участь у настановчому і підсумковому інструктажі магістрантів;
- допомагає магістрантам у складанні графіків залікових занять;

- проводить консультації з методичних питань;
- перевіряє конспекти занять;
- відвідує всі заняття практиканта, бере участь у їх обговоренні, оцінює та виставляє відповідний бал у заліковий лист проходження практики;
- готує характеристику на магістрanta і звіт про підсумки його науково-педагогічної практики.

Методист-предметник має право не допустити магістрanta до заняття, якщо відсутній конспект або студент має невідповідний зовнішній вигляд; має право не зарахувати заняття, якщо на ньому були допущені грубі помилки; знизити загальну оцінку за практику, якщо документацію було подано із запізненням.

Магістрант зобов'язаний:

- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу;
- виконати програму науково-педагогічної практики;
- підготувати, вчасно подати документацію і захистити педпрактику.

Зміна терміну проходження практики з поважних обставин або продовження терміну практики можлива за рішенням кафедри, що погоджують з директором Інституту філології і затверджують розпорядженням першого проректора університету.

4. ЗМІСТ І ЕТАПИ СТАЖИСТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Магістерська педагогічна практика проходить у 3 етапи: пропедевтичний (настановчо-мотиваційний), дидактичний (операційно-діяльнісний), підсумковий.

На пропедевтичному (настановчо-мотиваційному) етапі проводять настановчу конференцію, на якій відповідальний методист і методисти-предметники ознайомлюють студентів з метою, завданнями, функціями, видами педагогічної практики, зі специфікою роботи вищого педагогічного навчального закладу, філологічного факультету чи відділення, кафедри української мови, викладачів лінгвістичних дисциплін, тьюторів академічних груп; з вимогами до магістрантів, режимом їх роботи на кафедрі, а також звітними документами.

На операційно-діяльнісному (дидактичному) етапі магістранти ознайомлюються:

- з навчально-методичною, науковою, виховною роботою кафедри української мови, кафедральною документацією (навчальними планами, робочими навчальними програмами; планом роботи студентських проблемних груп, планом виховної роботи тьютора академічної групи тощо);
- з функціональними обов'язками і формами діяльності (навчально-предметною, науково- і організаційно-методичною, психолого-педагогічною, культурно-просвітницькою, виховною) викладачів мовознавчих дисциплін;
- із програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни, заняття з якої будуть проводитися магістрантом;
- з фондами університетської бібліотеки;
- відвідують лекційні, семінарські та практичні заняття викладачів кафедри;
- беруть участь у позанавчальних заходах кафедри (факультету);
- розробляють розгорнуті плани-конспекти лекцій, практичних, семінарських, лабораторних індивідуальних занять;
- проводять 5 лекцій, 3 практичних заняття, 1 семінарське заняття, 1 лабораторне заняття, 2 консультації та виховний захід;
- відвідують заняття своїх колег, беруть участь у їх обговоренні і готовить аналіз (рецензію);
- ознайомлюються з планом роботи куратора академічної групи, організовують і проводять годину куратора у формі диспуту;
- беруть участь у роботі наукового гуртка, проблемної групи, науково-дослідної лабораторії з лінгвістичних, лінгводидактичних дисциплін;
- проводять дослідну роботу з лінгвістичних, лінгвометодичних проблем.

Підсумковий етап завершують конференцією, де заслуховують звіти методистів і магістрантів про хід і результати практики. Попередньо методист-предметник готове характеристику на магістранта і перевіряє його документацію:

- індивідуальний план магістранта (додаток В) ;
- письмовий звіт (додатки А, Б);
- заповнений заліковий лист проходження практики з відповідними оцінками керівника практики від кафедри;

- психолого-педагогічну характеристику на студента;
- щоденник магістерської практики з відповідними позначками про виконання завдань (додаток Г);
- тексти лекцій, конспекти практичних, семінарських і лабораторних занять;
- план роботи куратора;
- план роботи мовознавчого гуртка;
- аналіз відвіданого навчального заняття;
- конспект залікового заходу (години куратора) з відповідним самоаналізом та аналіз іншого відвіданого виховного заходу.

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється методистами - предметниками шляхом аналізу та оцінки залікових навчальних і виховних занять магістрантів. Підсумковий контроль здійснюють у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності магістрантів протягом конкретного періоду. При виставленні диференційованої оцінки (додаток Г) враховують рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача української мови, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та термін її подання.

Підсумки практики і виставлення оцінок здійснюють на підсумковій конференції-захисті, в роботі якої беруть участь магістранти-практиканти, методисти-предметники, консультанти з педагогіки і психології, керівники практики від інституту, університету, відповідальний методист від кафедри.

Захист проводять у формі співбесіди магістранта із членами комісії від факультету та відділу педагогічної практики університету.

Під час захисту магістрант повинен:

- продемонструвати навички роботи з навчальними і робочими програмами з дисциплін кафедри;
- обґрунтувати вибір тем для залікових занять;
- пояснити вибір типів занять та їх структуру, шляхи реалізації освітньо-виховної мети;

- обґрунтувати принципи добору наочності та ТЗН;
- продемонструвати вміння оцінювати навчальні досягнення студентів

за модульно-рейтинговою системою оцінювання;

- проаналізувати свої досягнення, вказати на недоліки у власній практичній діяльності та шляхи їх усунення, продемонструвати матеріали індивідуальних завдань, внести пропозиції щодо організації та проведення педагогічної практики.

Магістерська практика оцінюється за кредитно-модульною 100-балльною системою. При оцінюванні педпрактики враховують:

- знання фахового матеріалу;
- якість проведення навчальних занять і виховного заходу;
- оцінку за психолого-педагогічну характеристику;
- оцінку за ведення документації.

Оцінку за магістерську практику методист-практик ставить в екзаменаційну відомість і залікову книжку.

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки звіту про магістерську практику

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка
Інститут філології

Кафедра української мови

Звіт
про проходження педагогічної практики
магістрата/нтки _____
____ групи _____ курсу Інституту філології,
що проходив/ла педагогічну практику
на кафедрі української мови
Інституту філології Сумського державного
педагогічного університету ім. А.С.Макаренка
в період з _____ до _____

Суми 2010

Додаток Е

Зміст звіту

1. Характеристика матеріальної бази місця проходження практики.
2. Кількість відвіданих лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять, їх аналіз.
3. Кількість відвіданих виховних заходів, їх аналіз.
4. Кількість проведених занять, їх аналіз.
5. Кількість проведених виховних заходів, їх аналіз.
6. Типи проведених занять.
7. Упровадження в навчальний процес педагогічних технологій.
8. Рівень науковості занять.
9. Ефективність вправ, дискусійних і проблемних завдань на заняттях.
10. Засоби стимулювання мотивації та інтересу студентів на заняттях.
11. Застосування способів активізації пізнавальної діяльності студентів.
12. Види та форми організації контролю знань, умінь і навичок студентів
13. Самоаналіз рівня професійної підготовленості, мовної культури.
14. Якість виконання програми педпрактики.

Додаток В

Індивідуальний план з науково-педагогічної практики

Індивідуальний план складають за такими розділами:

- 1) **навчальна робота**, що охоплює проведення залікових лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять, консультацій з лінгвістичних дисциплін; відвідування занять провідних викладачів кафедри та своїх однокурсників з подальшим їх аналізом; перевірку контрольних робіт, що передбачені навчальним планом;
- 2) **методична робота**, що передбачає ознайомлення з робочими навчальними планами дисциплін кафедри української мови; розроблення конспектів лекцій, підготовку навчально-методичних матеріалів до семінарських, практичних занять і самостійної роботи студентів; складання завдань для проведення модульного та підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю; розроблення і впровадження інноваційних форм, методів і технологій навчання; вивчення і впровадження передового досвіду організації навчального процесу; виконання індивідуальних завдань, участь у роботі методичних семінарів, проблемних груп тощо;
- 3) **науково-дослідна робота**, що передбачає проведення експериментальної роботи за темою магістерського дослідження: анкет, інтерв'ювань, педагогічного спостереження;
- 4) **виховна робота**, що охоплює проведення тьюторської години в академічній групі, заняття мовознавчого гуртка, попередньо узгодивши його план і дату з викладачами відповідних дисциплін, тьютором (куратором академічної групи), після чого подає план на затвердження керівників педагогічної практики;
- 5) **організаційна робота**, що передбачає участь у профорієнтаційній роботі; у підготовці та проведенні студентських і учнівських олімпіад, у роботі МАН; в організації і проведенні організаційно-виховних заходів; участь у роботі засідань кафедри української мови.

Додаток Г

Щоденник педагогічної практики

Щоденник – це щоденні записи про зміст проведеної роботи в навчальному закладі, її аналіз, результати.

У **щоденнику** фіксують:

- загальні відомості про базу проходження магістерської педагогічної практики (відомості про навчальний заклад, факультет (відділення), кафедру, академічну групу);
- розклад занять у закріплений за магістрантом-практикантом акаадемічній групі;
- індивідуальний план практиканта, календарний план і графік відвідування (10 занять) з метою вивчення й аналізу методики роботи викладача та проведення пробних і залікових занять;
- відомості про загальну підготовку до проходження педагогічної практики (самостійна робота магістранта, консультації викладачів, інструктажі, схеми-алгоритми розумових операцій, схеми-опори, матеріали передового педагогічного досвіду тощо);
- підготовка до пробного заняття (консультації методиста, викладача, труднощі та способи їх подолання, самоаналіз стану готовності до проведення заняття);
- враження від проведеного заняття (критичний самоаналіз та самооцінка виконаної роботи);
- аналіз відвіданих занять з мовознавчих дисциплін, проведених керівником педагогічної практики, науковим керівником магістерської роботи, викладачами споріднених навчальних предметів (усього 10 занять);
- результати спостережень та аналіз позааудиторної і виховної роботи всього навчального закладу, студентського самоврядування;
- відомості про участь у методичній роботі факультету (відділення), кафедри;
- результати спостережень за окремими студентами та всією академічною групою з метою складання психолого-педагогічної характеристики;

- аналіз проведеної роботи щодо вивчення кафедральної документації з дисципліни (типові навчальні програми, робочі програми з дисципліни, програмно-методичне забезпечення), аналіз планів роботи куратора академічної групи тощо, зауваження та побажання;
- перелік завдань, зроблених за особистою ініціативою, виконання індивідуальних завдань;
- висновки та зауваження щодо організації та проведення магістерської практики.

Додаток Д

Критерії оцінювання магістерської педагогічної практики

Лекційні, практичні, семінарські, лабораторні заняття та позааудиторну роботу, проведену магістрантом під час педагогічної практики у вищому навчальному закладі, оцінюють за такими критеріями.

Оцінку «**відмінно**» (90 – 100 **балів**) ставлять, якщо магістрант самостійно, грамотно, на високому науковому та організаційно-методичному рівнях змоделював структуру конспектів залікових занять, позааудиторних заходів, ефективно вирішував навчально-виховні завдання, раціонально використовував різноманітні методи навчання та методичні прийоми активізації студентів, поєднував колективні, індивідуальні та групові форми роботи для досягнення поставленої освітньо-виховної мети з урахуванням їх особливостей та індивідуальних відмінностей, особистісно-орієнтованого підходу до навчання; якщо магістрант-практикант виявив знання педагогічно-психологічної теорії, творчий підхід і самостійність у доборі навчального матеріалу в процесі моделювання й аналізу заняття.

Під час проведення залікових занять та позааудиторних предметних заходів магістрантом-практикантом:

- повністю досягнуто освітню, розвивальну і виховну мету заняття;
- відповідно до навчальної мети методично виправдано обрано тип заняття (форму проведення поза аудиторного заходу);
- правильно визначено структурні етапи залікових занять (позааудиторного заходу);
- ефективно використано методи навчання і методичні прийоми активізації студентів з урахуванням їх особливостей та рівня мовної освіченості, здійснено індивідуальний підхід до студентів на різних етапах заняття (позааудиторного заходу);
- вдало підібрано мовознавчий матеріал для розкриття теми і навчально-виховної мети заняття, встановлено логічну послідовність у викладі навчального матеріалу;
- правильно організовано різні шляхи аналізу мовних явищ, різні форми роботи у процесі поглиблених вивчення змін у мові, використовано різні види творчих, проблемно-пошукових робіт при аналізі мовних явищ;

- практично не допущено мовленнєвих недоліків, помічено всі помилки в мовленні студентів, вчасно, коректно їх виправлено;
- грамотно використано наочність, технічні засоби навчання;
- правильно розподілено час заняття;
- правильно й аргументовано проведено оцінювання відповідей студентів із застосуванням різних форм контролю.

Оцінку «**добре**» (75 – 89 балів) ставлять, якщо магістрант самостійно, грамотно, на високому науковому та організаційно-методичному рівнях змоделював структуру конспектів залікових занять, позааудиторних заходів; ефективно вирішував навчально-виховні завдання, раціонально впроваджував різноманітні методи навчання, проте недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми активізації студентів, поєднував колективні, індивідуальні та групові форми занять для досягнення поставленої освітньо-виховної мети занять і позааудиторного заходу з урахуванням їх особливостей та індивідуальних відмінностей, особистісно-зорієнтованого підходу до навчання; якщо магістрант-практикант виявив знання психолого-педагогічної теорії, творчий підхід і самостійність у доборі навчального та дидактичного матеріалу, але припускається незначних помилок у моделюванні та проведенні занять.

Під час проведення залікових занять і позааудиторних предметних заходів магістрантом-практикантом:

- недостатньо реалізовано освітню, розвивальну та виховну мету заняття;
- методично виправдано обрано тип заняття (форму проведення позааудиторного) відповідно до навчальної мети;
- правильно визначено структурні етапи залікових занять (позааудиторного заходу);
- ефективно використано методи навчання і методичні прийоми активізації студентів з урахуванням їх особливостей та рівня мовної освіченості, але не завжди здійснено індивідуальний підхід до студентів на різних етапах заняття (позааудиторного заходу);
- вдало підібрано мовознавчий матеріал для розкриття теми та навчально-виховної мети заняття, встановлено логічну послідовність у викладі навчального матеріалу;

- правильно організовано різні шляхи аналізу мовних явищ, різні форми роботи в процесі поглиблого вивчення мови, використано різні види творчих, проблемно-пошукових робіт при аналізі мовних явищ;
- практично не допущено мовленнєвих недоліків, зафіковано всі помилки у мовленні студентів і вчасно, коректно їх виправлено;
- не завжди грамотно використано наочність, технічні засоби навчання як наявні, так і самостійно виготовлені;
- уміло викликано інтерес студентів до матеріалу, що вивчається;
- правильно розподілено час заняття;
- епізодично використано конспект заняття, при потребі правильно інтерпретовано зміст заняття, але в деяких випадках не скориговано свою діяльність та студентів;
- правильно, але недостатньо агументовано проведено оцінювання відповідей студентів із застосуванням різних форм контролю.

Оцінку **«задовільно»** (60 – 74 **балів**) ставлять, якщо магістрант змоделював структуру та плани-конспекти залікових занять, позааудиторного предметного заходу, але помилився при визначенні їх навчально-виховної мети, недостатньо ефективно застосував різні методи навчання, прийоми активізації студентів, невдало організував індивідуальні, групові, колективні форми роботи на практичних та лабораторних заняттях, допустив ряд помилок у викладі матеріалу, аналізі мовних явищ. Залікові заняття та позааудиторний захід проведено на належному методичному та організаційному рівнях.

Під час проведення занять та позааудиторних заходів з мовознавчих дисциплін магістрантом-практикантом:

- недостатньо реалізовано освітню, розвивальну та виховну мету заняття;
- не завжди методично виправдано обрано тип заняття (чи форму проведення позааудиторного) відповідно до навчальної мети;
- мають місце порушення послідовності та взаємозв'язку між структурними етапами залікових занять (позааудиторного заходу);
- не завжди ефективно використано методи навчання і методичні прийоми активізації студентів з частковим урахуванням їх вікових особливостей та рівня мовної освіченості, але не завжди здійснено індивідуальний підхід до студентів на різних етапах заняття (позааудиторного заходу);

- не завжди вдало підібрано мовознавчий матеріал для розкриття теми та навчально-виховної мети заняття, має місце порушення логічної послідовності у викладі навчального матеріалу;
- недостатньо виявлено вміння організовувати різні шляхи аналізу мовних явищ, різні форми роботи у процесі поглиблого вивчення мови, відчутні труднощі у використанні різних видів творчих, проблемно-пошукових робіт при аналізі мовних явищ;
- допущено мовленнєві недоліки, не помічено помилки в мовленні студентів і вчасно не виправлено їх;
- не завжди грамотно використано наочність, технічні засоби навчання, які наявні, не виготовлено їх самостійно;
- відчутно труднощі в розподілі часу заняття;
- постійно використовується конспект заняття, магістрант не може інтерпретувати зміст заняття та при потребі скоригувати свою діяльність та студентів;
- часто неправильно, недостатньо аргументовано проведено оцінювання відповідей студентів без застосування різних форм контролю.

Оцінку «незадовільно» (35 – 59 балів) ставлять, якщо магістрант моделював конспекти залікових занять, позааудиторного заходу з мовознавчих дисциплін, але під час їх проведення не реалізував досягнення освітньо-виховної мети, нераціонально застосував методи навчання, методичні прийоми активізації студентів, допустив серйозні помилки під час викладу навчального матеріалу, неефективно використовував (не використовував узагалі) наочні посібники та ТЗН, не забезпечив дотримання дисципліни, виявив слабкі знання психолого-педагогічної та мовознавчої теорії, в мовленні допустив ряд помилок, які не помітив сам, не виправляв мовленнєві недоліки студентів; під час аналізу залікових занять був пасивним, не бачив засобів та шляхів усунення помилок.

Магістрант, який не виконав програму педагогічної практики з поважних причин, має право на проходження практики повторно.

Магістрантові, який отримав негативну оцінку з педагогічної практики, надається право виконати завдання практики повторно.

При повторному невиконанні завдань педагогічної практики магістрант відраховується з вищого навчального закладу.

Навчальне видання

ПОЛОЖЕННЯ ПРО МАГІСТЕРСЬКУ ПРАКТИКУ

(спеціальність 8.010103
«Педагогіка і методика середньої освіти.
Українська мова і література»)

Укладачі: **Дейниченко Наталія Павлівна**
Семеног Олена Миколаївна

Суми: СумДПУ, 2010
Свідоцтво ДК №231 від 02.11.2000 р.

Відповідальна за випуск **А.А. Сбруєва**
Комп'ютерний набір **О.М. Семеног**
Комп'ютерна верстка **Ю.С. Нечипоренко**

Здано в набір 09.10.2010 р. Підписано до друку 15.11.2010 р.
Формат 60x84/16. Гарн. Calibri. Друк ризогр. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 1,3. Обл.-вид. арк. 1,2.
Тираж 100. Вид. № 116

Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка
40002, Суми, вул. Роменська, 87

Виготовлено на обладнанні СумДПУ імені А.С. Макаренка